

بررسی تاثیر بانکداری الکترونیک در شفافیت مالی تخصیص منابع، مقابله با پولشویی و جرایم بانکی

فرزاد کلیبری

کارشناس ارشد، گروه حسابداری، دانشگاه غیرانتفاعی نبی اکرم، تبریز، ایران

چکیده

بی تردید نقش قانونی نظامهای بانکی در کارکرد نظامهای اقتصادی انکارناپذیر است. امروزه با پیشرفت فناوری اطلاعات، بانکداری الکترونیک گسترش یافته است و شناسایی نقش بانکداری الکترونیک در جرایم بانکی با در نظر گرفتن مزایا و معایب آن حائز اهمیت می باشد. یکی از اشکال جرایم اقتصادی سازمان یافته، پدیده پولشویی می باشد که با هدف مشروعیت بخشیدن به وجوهی است که در اصل منشأ غیرقانونی است. هدف این تحقیق شناسایی روش های پولشویی با استفاده از بانکداری الکترونیکی، بررسی مزایا و معایب بانکداری الکترونیک در این پدیده و ارائه راه کارهای مناسب برای مبارزه با آن و کاهش جرایم بانکی می باشد. نتایج تحقیق نشان داده که با توجه به اهمیت نظام های بانکداری و سو استفاده از این بستر برای مقاصد پولشویی، نیاز مبرم به تصویب و اجرای قوانین مرتبط و نیز اجرای سامانه های ضد پولشویی از سوی دولت ها و موسسات سیاستگذار در امور اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است.

واژه های کلیدی: پولشویی، بانکداری الکترونیک، شفافیت مالی

۱- مقدمه

بانکها به عنوان یکی از مهمترین حلقه هایی که در آن پولشویی غیرقانونی صورت می گیرد که به دلیل پیچیدگی این بانک ها در عملیات بانکی، سرعت و همپوشانی آنها می باشد، این امر تأیید کننده نقش محوری در تشخیص وجوه غیرقانونی از منابع غیرقانونی و ایجاد حق مشروعیت به آنها می باشد. در اواخر دهه ۲۰ تکنولوژی باعث ظهور پدیده‌ای به نام تجارت الکترونیکی شده است که باعث تحول در امر تجارت شده است و مبادلات کالا و خدمات را از طریق خود کار انجام می‌دهد. تجارت الکترونیکی امروزه مفهوم بسیار وسیعی دارد که جنبه‌های مختلف تجارت و اقتصاد و بانکداری را در برمی‌گیرد. همراه با توسعه اقتصاد بین‌المللی، بانکها نیز دستخوش تغییرات سریعی شده‌اند و عامل این توسعه تکنولوژی است که مرزهای جغرافیایی را هم شکسته است و محصولات و خدمات و همچنین فرصت‌های بازار جدید ایجاد کرده است و فرایندهای تجاری را بر مبنای اطلاعات توسعه داده است. همچنین بسیاری از مؤسسات خدماتی با هدف بهبود خدمات به مشتری وارد اجرای برنامه‌ریزی منابع انسانی شده‌اند و بدین ترتیب تا حدی خدمات خود را بهبود بخشیده‌اند [۱]. این منافع از طریق بهبود ارائه خدمات با کیفیت حاصل می‌شوند. سرمایه‌گذاری روی مشتری‌مداری و خدمات مشتری یک مؤسسه را قادر می‌سازد از سرمایه‌گذاری‌اش روی برنامه‌ریزی منافع انسانی بهتر استفاده کند. استراتژی کسب و کار مشتری‌مداری و تکنولوژی‌های مربوطه با هدف تسهیل تعامل مستقیم با مشتری هستند؛ برای اینکه یک سازمان پتانسیل خود برای توسعه فرآیندها و تکنولوژی‌های خدمات نوین محقق سازد، ابتدا باید چشم اندازش برای خدمات به مشتری و روابطی که می‌خواهد تقویت کند را تعیین کرده و سپس اجرای چشم انداز را به پروژه‌های کوچک قابل مدیریت تفکیک کند. عرضه خدمات متناسب با نیازها و خواسته‌ها و ارزشهای مشتریان به عنوان یک بخش جدایی ناپذیر از فرایند عرضه خدمات به مشتری، محسوب می‌شود و توجه به مسئله کیفیت در ارائه خدمات می‌تواند ارتباط بلند مدت سازمان با مشتریانش را تضمین نماید و نقش مهمی را در دستیابی به وفاداری مشتریان ایفا نماید [۲].

سازمانهایی که مشتری‌مداری را جزء اهداف خود قرار داده‌اند، به پاداشهایی که شامل وفاداری مشتری و سودآوری بلند مدت است دست یافته‌اند، اما اجرای موفق مشتری‌مداری و خدمت‌گرایی در بسیاری از سازمانها امکان پذیر نمی‌باشد، که عمدتاً به این خاطر است که آنها درک نمی‌کنند که مدیریت ارتباط با مشتری نیازمند مهندسی مجدد فرآیند کسب و کار در سطح شرکت به صورت میان عملکردی و با تمرکز بر مشتری است. مدیریت اجرای موفق مدیریت ارتباط با مشتری، مستلزم یک رویکرد یکپارچه و متوازن در رابطه با تکنولوژی، فرآیند و افراد است [۳].

متخصصان تخمین می‌زنند که کل پول‌های غیرقانونی که در سراسر جهان مورد شستشو قرار می‌گیرند از ۱.۵-۲ تریلیون دلار در سال است، زیرا مطالعات مالی جهانی تأیید می‌کند که بین ۵۰ تا ۷۰ درصد از میزان پول‌های شسته شده سالانه در بانک‌های جهانی در حال شستشو است، و ۲۵٪ از آنها در بازارهای مالی در نیویورک، لندن و کشورهای آسیای شرقی قرار دارند [۴]. بانکها می‌توانند به ویژه با پیشرفت عملیات بانکی و استفاده از روشهای نوین تکنولوژیکی، نقش برجسته تری در کاهش جرایم پولشویی داشته باشند. اما باید در نظر داشت که با توجه به اینکه اکثر خدمات الکترونیکی مدرن بصورت خودکار انجام می‌شود، می‌توانند به روشی خلاف قانون استفاده شوند و نظارت بر آنها نیاز به تلاش، وقت و هزینه دارد، علاوه بر آن نیازمند رازداری و امنیت بانکی می‌باشد که البته این مسئله دشواری نظارت بانکی را افزایش می‌دهد. با مرور ادبیات تحقیقات انجام شده در زمینه نقش بانکداری الکترونیک در جرائم بانکی، در تحقیق حاضر شناسایی عوامل مؤثر بانکداری الکترونیک در

فرآیندهای پولشویی بررسی خواهد شد و چالش‌ها و مزایای استفاده از فناوری اطلاعات در این زمینه تجزیه تحلیل شده و راه-کارهای مبارزه با پولشویی ارائه می‌گردد.

۲- بانکداری الکترونیک

در عصر جدید با افزایش تعداد کاربران اینترنت سیار و در دسترس عموم قرار گرفتن تلفن همراه بعنوان یکی از تجهیزات عمومی تجارت سیار تحولی عظیم در حوزه تجارت ایجاد گردیده است. هر چند در گذشته نه چندان دور تجارت الکترونیک و در راستای آن بانکداری الکترونیک تحولی شگرف در دنیای تجارت ایجاد کرده بود اما ویژگیها و مزایای ویژه‌ی تجارت سیار همچون استفاده از تجهیزات قابل حمل و سبک مانند تلفن همراه و عدم وجود محدودیت‌های زمانی و مکانی موجی جدید در دنیای تجارت ایجاد کرده است. تجارت سیار با توجه به زیر ساختها و تجهیزات آن دارای محیطی متفاوت با تجارت الکترونیک بوده و به دلیل ویژگیها و محدودیت‌های خاص پایانه‌های سیار، شبکه‌های بی سیم، سیستم تلفن همراه و... با چالشهای خاصی مواجه است. فناوری اطلاعات در توسعه تجارت سیار با چالشهایی همچون کم بودن میزان پهنای باند اینترنت، نامناسب بودن رابط‌های کاربر پسند تجهیزات سیار، عدم رشد فرهنگ استفاده تجاری از ابزارهای سیار، کم بودن احساس امنیت برای استفاده کنندگان، محدودیت‌های فنی تجهیزات و همچنین عدم ثبات شبکه موبایلی در کشور مواجه می‌باشد. امروزه اکثر بانکها با محیطی کاملاً پویا روبه رو هستند و همه بانک‌ها چه بزرگ و چه کوچک با توجه به تغییرات برق‌آسا در موقعیت‌های رقابتی و شرایط حاکم بر بازار، جذب و حفظ مشتریان تجاری را سرلوحه برنامه‌های خویش قرار داده‌اند. از سوی دیگر مشتریان، فرصت‌های بستری برای مقایسه خدمات در اختیار دارند و قضاوت مشتری در مورد بانک براساس میزان توانمندی بانک در کمک به حل معضلات و توسعه تجارت او استوار می‌باشد. امنیت، سرعت تراکنش، دوستی با مصرف کننده و راحتی، سهولت استفاده، اعتماد و مسائل مربوط به حریم خصوصی از مهمترین عوامل در انتخاب بانک، توسط مشتری می‌باشد.

۲-۱- نقش بانکها در توسعه

از جمله شاخص‌های توسعه اقتصادی یا سطح توسعه یافتگی می‌توان این موارد را برشمرد:

الف) شاخص درآمد سرانه:

از تقسیم درآمد ملی یک کشور (تولید ناخالص داخلی) به جمعیت آن، درآمد سرانه بدست می‌آید. این شاخص ساده و قابل ارزیابی در کشورهای مختلف، معمولاً با سطح درآمد سرانه کشورهای پیشرفته مقایسه می‌شود. زمانی درآمد سرانه ۵۰۰۰ دلار در سال نشانگر توسعه یافتگی بوده است و زمانی دیگر حداقل درآمد سرانه ۱۰۰۰۰ دلار.

ب) شاخص برابری قدرت خرید

از آنجا که شاخص درآمد سرانه از قیمت‌های محلی کشورها محاسبه می‌گردد و معمولاً سطح قیمت محصولات و خدمات در کشورهای مختلف جهان یکسان نیست از شاخص برابری قدرت خرید استفاده می‌گردد. در این روش، مقدار تولید کالاهای مختلف در هر کشور، در قیمت‌های جهانی آن کالاها ضرب شده و پس از انجام تعدیلات لازم، تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه آنان محاسبه می‌گردد.

ج) شاخص درآمد پایدار

کوشش برای غلبه نارسایی‌های شاخص درآمد سرانه و توجه به توسعه پایدار به جای توسعه اقتصادی، منجر به محاسبه شاخص درآمد پایدار گردید. در این روش، هزینه‌های زیست محیطی که در جریان تولید و رشد اقتصادی ایجاد می‌گردد نیز در حساب‌های ملی منظور گردیده (چه به عنوان خسارت و چه به عنوان بهبود منابع و محیط زیست) و سپس میزان رشد و توسعه بدست می‌آید.

د) شاخص‌های ترکیبی توسعه:

از اوایل دهه ۱۹۸۰، برخی از اقتصاددانان به جای تکیه بر یک شاخص انفرادی برای اندازه‌گیری و مقایسه توسعه اقتصادی بین کشورها، استفاده از شاخص‌های ترکیبی را پیشنهاد نمودند به عنوان مثال می‌توان به شاخص ترکیبی موزنی که مک گرانهان بر مبنای ۱۸ شاخص اصلی (۷۳ زیر شاخص) محاسبه می‌نمود، اشاره کرد [۴]

و) شاخص توسعه انسانی

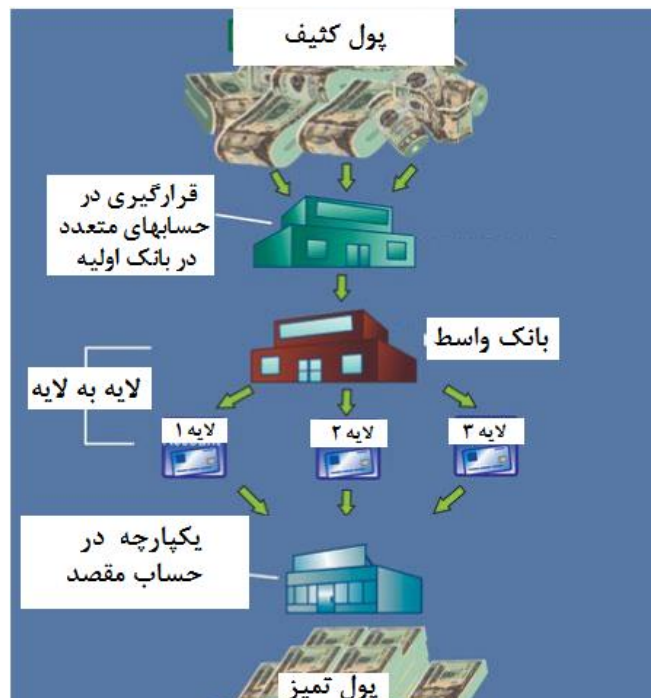
این شاخص در سال ۱۹۹۱ توسط سازمان ملل متحد معرفی گردید که براساس این شاخص‌ها محاسبه می‌گردد: درآمد سرانه واقعی (براساس روش شاخص برابری خرید)، امید به زندگی (درب دو تولد)، و دسترسی به آموزش (که تابعی از نرخ باسوادی بزرگسالان و میانگین سال‌های به مدرسه رفتن افراد است).

۲-۲- شناسایی خدمات جدید بانکداری الکترونیک

بانکداری الکترونیک یک ابزار ضروری برای بقاست و موجب تغییر بنیادی صنعت بانکداری در کل جهات است امروزه با کلیک کردن بر روی موس، خدمات بانکی در کمترین زمان به مشتریان ارائه می‌شود. همچنین مشتریان قادر به انتخاب فروشندگان مختلف برای رفع نیازهای مالی خود هستند به نحوی که بانکداری الکترونیک به یک سلاح راهبردی برای بانک‌ها تبدیل شده است. بر اساس تحقیقات مؤسسه فارستر ۴۵ درصد اروپایی‌ها از خدمات بانکداری اینترنتی استفاده می‌کنند که این مقدار نسبت به دو سال قبل بیش از دو برابر شده است و پیش بینی می‌شود در سه سال آینده به بیش از ۷۰ درصد برسد. بانکداری الکترونیک را می‌توان استفاده از تکنولوژی پیشرفته شبکه‌ها و مخابرات جهت انتقال منابع (پول) در سیستم بانکداری معرفی نمود. در واقع بانکداری الکترونیک به معنای یکپارچه‌سازی بهینه کلیه فعالیتهای یک بانک از طریق بکارگیری تکنولوژی نوین اطلاعات، مبتنی بر فرآیند بانکی منطبق بر ساختار سازمانی بانکها است که امکان ارائه کلیه خدمات مورد نیاز مشتریان را فراهم می‌سازد. اساساً، بانکداری الکترونیکی به فراهم آوردن امکان دسترسی مشتریان به خدمات بانکی با استفاده از واسطه‌های ایمن و بدون حضور فیزیکی اطلاق می‌شود.

۳- پول شویی

پول شویی به این صورت تعریف شده است: "استفاده از پول ناشی از فعالیت غیرقانونی با پنهان کردن هویت افرادی که پول را بدست آورده اند و آن را به دارایی تبدیل می‌کنند که به نظر می‌رسد از یک منبع قانونی گرفته شده است". پولشویی روشی است که پول‌های کثیف، تمیز به نظر می‌رسد [۵] در (شکل ۱) مراحل انجام پولشویی به صورت کلی نشان داده شده است.

شکل ۱. فرآیند و مراحل پولشویی

اولین مرحله از پولشویی، مکانیابی یا جایگزینی نام دارد که عبارتست از عرضه منابع غیرقانونی به شبکه مالی با هدف وارد کردن آن‌ها به زنجیره گردش مالی میباشد. این عمل با سپرده گذاری نقدی در موسسات مالی رسمی، غیر رسمی و خرید کالاهای قیمتی انجام می‌شود. مرحله دوم با عنوان طبقه بندی یا لایه لایه کردن عبارت است از تبدیل درآمدهای حاصل از جرم به شکلهای دیگر با هدف مبهم ساختن و پوشش قرار دادن بر مالکیت منابع مالی می باشد. این مرحله با عملیاتی مانند انتقال وجه، خرید مستغلات و انتقال منابع به خارج کشور یا سرمایه گذاری های ظاهری فرهنگی و ورزشی صورت می‌گیرد. آخرین مرحله در فرآیند پولشویی، یکپارچه سازی و ادغام منابع می باشد، و با وارد کردن پول شسته شده توسط استفاده کننده نهایی به سیستم مالی کشور به منظور عدم ردیابی پول از موسسات رسمی انجام می‌شود.

۳-۱- نقش بانک ها در پولشویی

پدیده پولشویی یک چالش جدی است که بانک ها، نظام اقتصادی و حتی سیاسی هر کشور را با توجه به تأثیرات منفی آن بر فعالیتهای اقتصادی و از بین بردن مواد تشکیل دهنده و مشوق های تولید و افزایش نرخ تورم و کنترل گروه ها، تحدید می‌کند. پس از استفاده گسترده از فناوری رایانه ای برای بانکها در عملیات بانکی در سراسر جهان، بسیاری از فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی که انجام می‌شود قابل رصد بوده و توسط افراد متعهد به کار شستن ضد پول، توسعه فن آوری ها و کانال های مدرن در دسترس بانک ها قرار می‌گیرند [۶]. با توجه به مزایایی که در مقایسه با سایر موسسات وجود دارد، بانکها یکی از مهمترین مؤسساتی هستند که در عملیات پولشویی استفاده می‌شوند.

صنعت بانکداری با استفاده از فناوری اطلاعات بر اساس بانکداری الکترونیک، دچار تغییر و تحول بسیار زیادی از جمله سرعت، دقت و آسانی استفاده در مبادلات بانکی و کاهش هزینه جاری گردیده است. اما بانکداری الکترونیک و فضای فناوری اطلاعات با همه قابلیت‌ها و پیچیدگی‌هایش از لحاظ امنیت آسیب پذیر می باشد و علاوه بر سهولت در جرائم سنتی، جرائم اینترنتی مانند پولشویی را نیز ایجاد می کند. علیرغم اهمیت مقررات بانکی در ارائه نقش نظارتی بر فعالیتهای بانکی و گسترش کنترل آن بر فعالیتهای اقتصادی، شش عامل اصلی وجود دارد که در فراهم کردن یک محیط ایده آل برای پولشویی نقش دارد: نقش بانکهای تجاری خصوصی به عنوان وکالت برای مشتری، مشتریهای قدرتمند با ترازنامه قوی، فرهنگ پنهان کاری شرکت، شرایط مرجع پنهان، فرهنگ کنترل‌های بی اعتبار شرکت و ماهیت رقابت در صنعت.

پولشویی الکترونیک عبارت است از فرایند قانونی کردن درآمدهای نامشروع و حاصل از فعالیتهای مجرمانه با استفاده از خدمات موجود در فضای مجازی تا با استفاده از این امکانات به درآمدهای خود شکل قانونی بدهند و از آن به عنوان یک ابزار انتقال وجوه غیر قانونی استفاده کنند. با توجه به محدودیت‌های موجود در بانکداری سنتی، و امکانات موجود در بانکداری الکترونیک و همچنین ظهور ارزهای دیجیتال، بانکداری الکترونیک بستر مناسبی برای پولشویی ایجاد کرده است. بنابراین نیازمند است تا ایمنی و بازررسی کاربران و مشترکان را به گونه‌ای توسعه داد تا امکان تخلف به حداقل برسد. یکی از مزایای بانکداری الکترونیک در مبارزه با پولشویی، شفافیت مبادلات و ایجاد قابلیت پیگیری تراکنش‌های مالی می باشد که در صورت اجزای سیستماتیک می‌تواند گام موثری در مبارزه با جرائم بانکی باشد.

۳-۲- روشهای شستشوی پول در سیستم بانکی

بسیاری از بانک‌ها به دلیل تحولات تکنولوژیکی، خدمات مالی و بانکی را با روش‌های الکترونیکی مدرن ارائه می دهند و این به شستشوی پول کمک می کند تا از این تکنیک‌ها و توسعه روش‌های پولشویی و ترک روشهای مرسوم تا حد امکان برای جلوگیری از نظارت بانکی و عدم امکان ردیابی منابع غیرقانونی پول و رصد شدن استفاده کنند. از جمله این روشها موارد زیر است:

- کارتهای اعتباری: طبق این روش، پول از طریق دستگاههای خودپرداز هر بانکی از طریق بانکها واریز می شود که در سراسر جهان گسترش یافته و به عنوان مدرن ترین روش‌های نقدی در فعالیت های بانکی در نظر گرفته می‌شوند که اکثر بانکها در حال حاضر از هر یک از شعبه های خود کارتهای صرافی را صادر می کنند [۶]

- بانکداری اینترنتی: هر کسی می تواند از اینترنت استفاده کند تا بتواند یک بانک یا فروشگاه مجازی ایجاد کند، یا ارز را مبادله کند یا شرکت‌هایی جعلی در کشورهایی ایجاد کند که «فعالیت‌های مربوط به پولشویی را» نابینا می کنند. در این امکانات مجازی پول بصورت آنلاین پردازش می شود که حمل و نقل از یک مکان به مکان دیگر با استفاده از اینترنت و همچنین به دور از کنترل دستگاه‌های اجرایی دولت و ضوابط خاص قانونی مربوط به عملیات بانکی، که به راحتی باعث می شود بانک‌های اینترنتی تبدیل به جابجایی پول آسان و ایجاد امکان پولشویی شوند. به ویژه اینکه بانک‌های اینترنتی فقط ارقام مجازی نیستند که تحت کنترل قانون و قوانینی در رابطه با بانک‌های تجاری معمولی باشند، که به بانک‌های مرکزی اختیار می دهند به دلیل عدم شفافیت و تحلف بانکی، وجود فعالیت های بانکی خود را کنترل و محدود کنند [۷].

- خدمات بانکی الکترونیکی: پس از توسعه چشمگیر جهان ارتباطات الکترونیکی، خدمات بانکی الکترونیکی مدرن به شدت در اجرای عملیات پولشویی استفاده می شود، به خصوص در دو مرحله جایگذاری و ادغام؛ مانند انتقال وجوه الکترونیکی، پرداخت

قبض، در جایی که این امر به رایج ترین و آسان ترین راه برای انجام پولشویی تبدیل شد و آن را به یک پدیده جهانی فراتر از مرزهای یک کشور تبدیل کرد و خواستار تلاش های هماهنگ بین المللی برای مبارزه با آن شد [۸ و ۹].

- پول الکترونیکی - MoneyElectronic : یکی از مدرن ترین روش هایی است که در پولشویی به کار می رود، به دلیل عدم امکان ردیابی آن، سرعت حرکت آن، و عدم رعایت آن با معیارهای بانکی، بستر لازم برای پولشویی را فراهم می آورد. به دلیل عدم وجود فضای فیزیکی خاص و مؤثر به معنای سنتی، جایی که وجوه ممکن است آزادانه و بدون موانع و یا بدون مراجعه به خدمات بانک ها و واسطه های مالی منتقل شود و آن را خارج از مقامات نظارت بانکی قرار دهد. علاوه بر این، پول الکترونیکی مشمول معیارهای پول قانونی تحمیل شده به کشورهای صادرکننده نخواهد بود و این امر مستلزم وجود یک حمایت قانونی اجباری مناسب با ارزش پول صادر شده است و این پول را بدون هیچ کنترلی در معرض صدور و تبدیل قرار می دهد. یا معیارهای قانونی خاص و خارج از صلاحیت بانکهای مرکزی که منجر به رشد این نوع مبادلات بدون قوانین و نظارت سیستمی می شود.

۳-۳- تشخیص پولشویی

برای تشخیص پولشویی می توان برخی از اقدامات با هدف کنترل حرکت وجوه را برای کشف عملیات مشکوک شستشوی پول بررسی کرد که شامل:

- کنترل معاملات مالی با حجم بالا؛ - کنترل معاملات نقدی؛ - کنترل نقل و انتقالات؛ - کنترل صندوق های اعتماد؛ - عملیات مالی تجارت الکترونیکی؛ - کنترل اعتبار نامه برای انتقال وجه بین بانک ها؛ - کنترل عملیات اعتباری؛ - کنترل حسابهای جاری؛ - کنترل معاملات بانکی و مالی بین المللی

۴- نتیجه گیری

به منظور بهبود وضعیت فعلی، بدون شک، آموزش کارمندان بانک (به عنوان یکی از سازمانهای اجرایی)، نقش مؤثری در توسعه مبارزه با پولشویی و تأمین اعتبار ادبیات تروریسم و اجرای کارآمدتر و سریعتر مبارزه با پولشویی را دارد. از این رو لازم است جلسات آموزشی را برای کارمندان تشکیل داده و این دوره های آموزشی را به ثبت برساند. دسترسی به خدمات بانکداری الکترونیک سریع بوده و از قابلیت دسترسی لحظه ای برخوردار و مستقل از محل مشتری می باشد. خدمات الکترونیکی شفافیت را افزایش داده و می تواند منجر به رقابت بیشتر میان بانکها و در صورت اجرای سیستماتیک باعث افزایش قابلیت ردیابی منابع پولی گردد که می تواند به عنوان راه کاری در مبارزه با پولشویی استفاده شود. همچنین یکی از مهمترین مزایای این سیستم کاهش هزینه های بانکی است که از طریق نفوذ در بازارهای جدید امکانات دسترسی به خدمات بانکی برای مشتریان را افزایش می دهد. برای مشتریان، با فرصتهای جدید فعالیت و منافع حاصل از بانکداری الکترونیکی ریسکهای مختلفی نیز بوجود می آید که باید از سوی مدیریت بانک و مقامات نظارتی و مقرراتی مورد توجه قرار گرفته و در جهت مقابله با آن راهکارهای مناسب اتخاذ گردد.

هوش تجاری در صنعت بانکداری دانشی است که با بهره مندی از ابزارهای نوین داده کاوی، مدیران صنعت بانکداری کشور را قادر به نظارت، پایش و ارتقای خدمات مدرن مالی و بانکی می کند. از سوی دیگر، ارتقای سطح دانش مدیران بانکی، از پردازش آماری اطلاعات به مدیریت توانمندسازی دانش، نه تنها یک نیاز درون سازمانی در عصر حاضر است، بلکه یک الزام

علمی نیز به شمار می آید. بعلت هزینه‌های معاملاتی اندک و تسهیل فعالیتها، معاملات فرامرزی باید ورای سطح موجود فعالیت‌هایی نظیر تلفن بانک گسترش یافته و به پوشش افراد غیر مقیم نیز تعمیم یابد. مسئله اصلی در مورد ناظرین بانکی این است که چگونه می‌توانند نظارت مؤثر بر عملیات بانکی در بازارهای خودشان اعمال نمایند در شرایطی که خدمات بانکی برای افراد خارج از کشور نیز دریافت می‌گردد و یا اینکه چگونه ناظرین می‌توانند بر بازارهای خارجی هنگامی که یک بانک اجازه تأسیس خود را از داخل می‌گیرد، نظارت مؤثر داشته باشند. یکی از قابل توجه‌ترین و جدیدترین جنبه‌ای که نظارت کنندگان با آن مواجه شده‌اند اتکای خدمات بانکدار الکترونیکی به تکنولوژی بالا می‌باشد.

۵- پیشنهادات

باتوجه به تأثیر زیاد مشکلات فرهنگی- اجتماعی در گسترش بانکداری الکترونیکی، دولت می‌بایستی اقداماتی را در جهت ارتقاء فرهنگ عمومی مشتریان از طریق رسانه‌های عمومی به منظور آشنایی هرچه بیشتر مردم با بانکداری الکترونیکی و مزایای آن انجام دهد. از طرفی دولت برای حل مشکل عدم دسترسی کافی افراد به رایانه برای انجام الکترونیکی امور بانکی می‌تواند با اعطای وام بدون بهره و ارزان قیمت از طریق خود بانکها، اشخاص حقیقی و حقوقی را به خریدن رایانه تشویق نماید. با توجه به تأثیر زیاد مشکلات امنیتی و عدم اعتماد مشتریان در گسترش بانکداری الکترونیکی، اتخاذ تدابیر امنیتی و سیاستهای امنیتی لازم می‌تواند خطرات حملات درونی و بیرونی را بر روی بانکداری الکترونیکی کاهش دهد. این سیاستها توجه مدیریت به پشتیبانی از اطلاعات و ایجاد توسعه در نظام امنیتی بانکها و توسعه نرم‌افزارهای امنیتی را بیان می‌کند. با توجه به تأثیر زیاد مشکلات عدم اعتماد مشتریان در گسترش بانکداری الکترونیکی، دولت بایستی اقداماتی را در جهت گسترش بیمه بانکداری الکترونیکی از طریق تبلیغات لازم و نیز ارائه تسهیلات لازم به بیمه گران، انجام دهد و از این طریق باعث اطمینان بیشتر مردم در جهت استفاده از بانکداری الکترونیکی گردد. نکته حائز اهمیت ایمن‌سازی و ایجاد اطمینان برای مشتریان در استفاده از بانکداری الکترونیک و از طرفی دیگر فراهم کردن زیر ساختهای لازم برای شفافیت و جلوگیری از جرائم بانکی می‌باشد.

نظر به تأثیر زیاد مشکلات مربوط به سیستم‌های مدیریتی در گسترش بانکداری الکترونیکی و اهمیت نوآوری و تحول در سیستمهای بانکی برای گسترش بانکداری الکترونیکی، بایستی سیستمهای تشویقی و رتبه بندی مدیران به گونه‌ای طرح ریزی شود که مدیران به تحول گرایی و گسترش فناوری روز در سیستم بانکداری الکترونیکی متمایل شوند. بومی کردن فرهنگ و ابزارهای مورد نیاز استقرار این پدیده‌ها (با توجه به اینکه این قبیل تکنولوژی جزء تکنولوژی‌های وارداتی می‌باشد لازم است تا برنامه‌های مورد نیاز جهت بومی‌سازی آن تهیه و اجرا گردد تا بتوان از مضرات یک پدیده غیر متجانس با سایر بخش‌های جامعه پیش گیری نمود).

منابع

1. Tayeb Majid Hamed, 2014, " Anti-money laundering mechanisms in the machine Banker in Iraq", Journal of Baghdad College of Economics, Number Thirty –ninth, p187
۲. شهبازی، نجفعلی، نقش بانکداری الکترونیک در پولشویی، دانشگاه مفید، پایان نامه کارشناسی ارشد.
3. Naeem Salama, 2012, " Banks and money laundering", Journal of Baghdad College of Economic Sciences, p355.
۴. میرمحمد صادقی، حسین، پولشویی، مجموعه سخنرانی ها و کنفرانس های مبارزه با پولشویی، شیراز، نشر وفاق، ۱۳۸۸
5. El-Arian, M. A. (2005). Money Laundering and Mechanisms of Control, Alexandria, Dar Al Jami'a Al Jadeeda for Publication. Financial Action Task Force (FATF) on Money Laundering (2003, 20th June). The Forty Recommendations, Recommendation 12.
۶. حسنعلی، فرنود، سلطانی، سهیلا، رابیه، فرشته مدیریت بانکداری الکترونیک، تهران، انتشارات سبز، ۱۳۸۷
۷. جلالی فراهانی، امیرحسین، پولشویی الکترونیکی، فقه حقوق، دوره اول، ۱۳۸۴
8. Isolaure, E. A., & Ameer, I. (2022). Money laundering as a transnational business phenomenon: a systematic review and future agenda. Critical Perspectives on International Business, (ahead-of-print).
9. Izang, J. U., Owolabi, S. A., & Odunlade, O. A. (2022). Integrated Financial Management Information System and Fraud Investigation in Nigerian Public Sector. Integrated Financial Management Information System and Fraud Investigation in Nigerian Public Sector, 99(1), 15-15.